

SKJAL 1

Dagur: 29.09.2004

J.nr. 2004-

99110/0033

(at tilskila í svári)

Almanna- og heilsumálaráðið
Eirargarður 2
100 Tórshavn

Viðvíkjandi uppskoti til løgtingslóg um broyting í almannapensjónslógini

Víst verður til skriv ráðsins, dagfest 17. september 2004, har heitt verður á Almannastovuni at koma við møguligum viðmerkingum til uppskot til løgtingslóg um broytingar í almannapensjónslógini.

Almannastovan hevur hesar viðmerkingar til nr:

3) Skotið verður upp, at ..”ella til aðrar útreiðslur viðvíkjandi egnum bústaði,” í stk. 2 verður strikað. Hetta, tí Almannastovan ikki eigur at veita persónliga viðbót til annað viðvíkjandi egnum bústað, sum skal vera afturgjaldsskyldugt, enn húsalánsútreiðslur. Mett verður ikki, at alneyðugur stuðul til t.d. ein komfýr, partar av oljufýri, ein takpláta e.líkn. skal vera afturgjaldsskyldugt.

Skotið verður upp, at býtt verður um uppá stk. 6 og stk. 7 og at 2. punktum í stk. 6 í uppskotinum verður broytt soleiðis: ”Almannastovan kann avgera, at eitt afturgjaldskrav verður avskrivað, um tað í sambandi við eigaraskifti vísir seg, at fremjan av afturgjaldskravinum hevur við sær órímligar fíggjarligar avleiðingar fyri viðkomandi ella persónum, viðkomandi hevur upphaldsskyldu mótvegis”.

5) Fyri at umganga misskiljingar, verður skotið upp, at orðingin í 2. pkt. verður broytt soleiðis: ”Eftirsetuviðbótin verður lækkað í framhaldi av viðbótini.” Viðbótin er altíð tað fyrsta, ið minskar.

8) Pensjónsumsitingin metir, at tað, at inntøkurnar, sum koma at liggja sum grund fyri pensjónsútrokningini sambært § 21, stk. 1, verða so gamlar, kemur at hava við sær fleiri umrokningar. Almannastovan er tó samd í, at tað hevur týðning, at allir pensjonistar verða viðgjørdir eins og at arbeitt verður við kalendaraárum.

Skotið verður upp, at orðingin í § 21, stk. 2 verður soleiðis:

”Pensjónin verður, eftir fráboðan frá pensjonistinum, umroknað í einum ári,
....”

Grundin til ynski frá Almannastovuni um broyting í ásetingini er, at tað skal vera klárt í lógini, at Almannastovan bara eftirkannar inntøkurnar hjá pensjonistum eina ferð um árið í sambandi við árliku ásetingina eftir nýggjum inntøkum. Tí mugu – og skulu sambært § 22 -

ALMANNASTOVAN

pensjonistar sjálfvir boða frá broytingum í einum ári, also millum tvær regluligar ársásetingar/-umrokningar.

Skotið verður upp, at stk. 5 verður orðað soleiðis: "Umrokning sambært stk. 2 er galdandi frá 1. í tí mánaðinum, inntøkan broytist."

Skotið verður upp, vísandi til omanfyri standandi viðvíkjandi stk. 5, at stk. 6 verður strikað ella verður orðað soleiðis:

"Um upplýsingar um broytingar sambært stk. 2, ið føra við sær hækking í veitingini, verða móttiknar av Almennastovuni aftaná broytingina, kann pensjónin verða umroknað afturvirkandi til tað mundi, broytingin er staðfest, tó í mesta lagi fyri eitt 6 mánaða tíðarskeið frá móttøkuni av upplýsingunum."

Soleiðis orðað kemur ásetingin til at avmarka, hvussu langt aftur man kann fara, tá talan er um ikki-til tíðina-fráboðaðar inntøkulækkingar, sum hava við sær, at pensjónin hevur verið lægri enn hon átti at veri.

9) Mett verður ikki, at broytingin, sum er skotin upp í § 22, er neyðug. Pensjonistar eru við § 21, stk. 2 tryggjaðir rættin til at fáa hægri pensjón, tá teir boða frá broytingum, ið hava við sær, at pensjón teirra eigur at hækka. § 22 skal áseta skylduna at boða frá broytingum, sum gera, at ov nógv verður útgoldið í pensjón. Hon er serliga neyðug nú, tá inntøkugrundarlagið er so gamalt.

Almennastovan skjýtur upp, at tað í viðmerkingunum til § 22, eisini sum ein vegleiðing til umsitingini, kemur at standa:

"Viðvíkjandi ikki-fráboðaðum inntøkubroytingum:

So leingi sum pensjónin verður roknað eftir høvuðsregluni í §§ 20 og 21, stk. 1 (høvuðsregluni), er hon røtt. Vantandi fráboðan um inntøkuhækkingar í einum ári fær avleiðingar árið eftir. Um inntøkan hækkar hjá einum pensjonisti, hvørs pensjón verður roknað eftir høvuðsregluni, og hesin ikki boðar frá tí, verður avleiðingin, at pensjónin árið eftir verður roknað eftir hesi inntøku. Hetta, hóast inntøkan er minkað aftur árið eftir. Viðkomandi skal sostatt ikki gjalda aftur í tílíkum færum, men framhaldandi verða roknaður eftir høvuðsregluni og harvið fáa eina - til hækkaðu inntøkuna svarandi pensjón - sjálvt um inntøkan í løtuni er lægri.

§ 22 fær sostatt týðning á tann hátt, at ein ikki-fráboðað hækking fær avleiðingar so ella so fyri pensjónsútrokningina. Tað ber ikki til at síggja burtur frá hækkingini, sjálvt um pensjónin lækkar aftur árið eftir.

Um so er, at hetta skapar figgjarligar trupulleikar hjá viðkomandi pensjonisti, er alternativt móguleikin, at ov nógv útgoldna pensjónin í tí árinum, har inntøkan hækkaði, verður kravd aftur. Og at viðkomandi í staðin verður settur at gjalda eitt minni gjald hvønn mánaða, til ov nógv útgoldna upphæddin er afturgoldin."

Uppskot til broytingar í § 23:

Vísandi til tær nógvu kærunevndaravgerðirnar hesi áseting viðvíkjandi, metir Almennastovan, at ómøguligt er at umsita ásetingina í um "móti betri vitan av órøttum". Tí skotið verður upp, at § 23 verður orðað soleiðis:

ALMANNASTOVAN

”§ 23. Hevur ein persónur, ið fær veiting, ikki hildið sína upplýsingarskyldu og tí fingið ov nógv útgaldið í veiting, skal viðkomandi ella deyðsbúgv hansara gjalda aftur ta upphædd, sum er fingin av órøttum”.

Víst verður eisini til viðmerkingar frá Landsgrannskoðanini hesum viðvíkjandi. Viðmerkjast skal, at Almennastovan bæði í sambandi við tillutan av pensjón og regluliga annars, boðar pensjonistum frá, at teir skulu boða frá inntøku- og øðrum broytingum í sínum viðurskiftum, sum ætlast at hava við sær, at veitingin skal minka ella fella burtur. So í roynd og veru er onki, sum eitur ”móti betri vitan” longur.

Viðmerkingar um fíggjarligar avleiðingar av broytingum í reglunum um einkju-/einkjumannapensjón:

Talið av persónum við børnum undir 18 ár, sum finga fyrítíðarpensjón vegna einkjustøðu, var 29 persónar í 2003 og 34 persónar higartil (til og við aug.) í 2004. Í 2003 vóru tað 5 persónar, sum einans finga avlamis- og barnaviðbót. Higartil í 2004 var hetta tal 10.

Tilgongdin til einkju-/einkjumannapensjón higartil í 2004 er tilsamans 10 persónar og frágongdin 5 persónar. Roknast kann við, at tilgongdin hevur verið størri enn vanligt í 2003 og 2004, tí ógreiðan um treytirnar fyri avlamis- og barnaviðbótini til pensjón til einkjur og einkjumenn aftaná lógarbroytingina í januar 2001 varð ikki avklárað endaligt fyrr enn í 2003. Aftaná hetta koma nøkur inn í skipanina, sum áður ikki høvdu fingið pensjón orsakað av ov høgari inntøku.

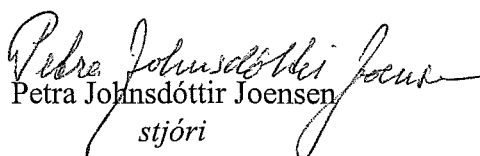
Mett verður ikki, at sparing stendst av at broyta reglurnar - ikki í fyrstu atløgu. Hetta vísandi til

- 1) at árliga samlaða útreiðslan til hesa pensjón í 2003 var beint omanfyri 2 mió.kr og higartil í 2004 umleið tað sama,
- 2) lítla talið av persónum, sum yvirhøvur kunnu fáa hesa pensjón,
- 3) tey fáu, sum einans fáa ikki-inntøkutreytaðu veitingarnar,
- 4) skiftisregluna fyri tey, sum fáa pensjónina í lötuni.

Annars

Mint skal verða á, at um heimildin til umsorganararbeiði verður strikað í pensjónslógini, so má onnur lóg leggjast fyri tingið hesum viðvíkjandi við gildi frá 1. januar.

Vinarliga

Petra Johansdóttir Joensen
stjóri

/ Maria Jacobsen
deildarleiðari